

DE SENIOREN COALITIE

Hét samenwerkingsverband
van seniorenorganisaties

22-01-2026

Geacht Kamerlid,

Op 29 januari aanstaande bespreekt u met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid diverse pensioenonderwerpen. Namens de Seniorencoalitie brengen wij met deze brief een aantal onderwerpen onder uw aandacht met het verzoek die bij het debat te betrekken. Per onderwerp doen we een of meerdere suggesties voor vragen dan wel moties aan de minister.

Meer zicht op een koopkrachtig pensioen.

De voornaamste reden voor het in 2019 door het toenmalige kabinet met sociale partners gesloten pensioenakkoord en de daaruit voortvloeiende Wet Toekomst Pensioenen was het langjarig achterblijven van de pensioenen bij de inflatie. Daardoor hebben gepensioneerden fors koopkrachtverlies geleden en stonden zij stevast onderaan alle koopkrachtlijstjes. Dat koopkrachtverlies tastte het vertrouwen in en daarmee het draagvlak onder het bestaande pensioenstelsel aan. De voornaamste belofte van het met akkoord en wet ingevoerde nieuwe stelsel was dan ook *‘meer zicht op een koopkrachtig pensioen’*.

Tot op de dag van vandaag (ruim tweeënhalf jaar na invoering van de wet) bestaan twijfels of die belofte wel wordt nagekomen en of vertrouwen en draagvlak terugkeren. De Seniorencoalitie heeft dan ook aangedrongen op onderzoek daarnaar en heeft bovendien een aantal additionele instrumenten voorgesteld die inlossing van de belofte in kwestie dichterbij kunnen brengen. De vorige minister heeft zich vervolgens door de Tweede Kamer van de noodzaak van zo’n onderzoek laten overtuigen en heeft bovendien toegezegd bedoelde instrumenten te willen onderzoeken. Bij (aan de agenda van uw debat op 29 januari toegevoegd) schrijven aan de Tweede Kamer van 9 juli 2025 heeft hij verslag gedaan van de eerste (kwalitatieve) fase van dat onderzoek. Daaruit blijkt dat alle aangedragen instrumenten in meer of mindere mate kunnen bijdragen aan het beloofde *‘meer zicht op een koopkrachtig pensioen’*. In december zou de Kamer geïnformeerd worden over de tweede (kwantitatieve) fase van bedoeld onderzoek. Op de datum van het schrijven van deze brief heeft die terugkoppeling echter nog niet plaatsgevonden.

Verzoek is de minister te vragen naar de voortgang van een en ander. Daarbij kunt u melden dat de noodzaak van additionele instrumenten op zich onder meer blijkt uit het gegeven dat de pensioenen bij alle vóór 1 januari jongstleden ‘ingevaren’ pensioenfondsen per genoemde datum met minder dan de inflatie zijn verhoogd. Met minder dan vermoedelijk het geval zou zijn geweest onder het (voor bedoelde fondsen) oude stelsel. Een en ander is overigens niet verwonderlijk nu in nagenoeg geen enkele van de aan de zogenaamde ‘invaarbesluiten’ van pensioenfondsen door sociale partners opgestelde transitieplannen zelfs maar een koopkrachtambitie was opgenomen en koopkracht van de pensioenen op de lange termijn dan ook niet aan de orde lijkt.

**De Seniorencoalitie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties
en zet zich in voor alle senioren in Nederland**

Verzoek is aan te blijven dringen op het opnemen van een koopkrachtambitie in transitie- en implementatieplannen. Anders dan de minister (in een aan de agenda van uw debat toegevoegd schrijven daarover) aangeeft, kan een en ander zodanig geformuleerd en gecommuniceerd worden dat die ambitie niet wordt geïnterpreteerd als een harde koopkrachtbelofte.

Het is in het kader van de (mate van) de koopkracht van pensioenen overigens belangrijk u te realiseren dat de in de meeste gevallen bij invaren uit te keren (invaar-)bonus voortvloeit uit het vervallen van de forse buffereisen uit de huidige (straks oude) regeling en niets zegt over de koopkrachtigheid van het nieuwe stelsel. Die zal moeten blijken uit het al dan niet jaarlijks toekennen van een verhoging en de verhouding van een dergelijke verhoging tot de inflatie. Het opnemen van de ambitie daartoe is (mede gelet op vorenbedoelde belofte) niet meer dan logisch.

Zeggenschap in het nieuwe pensioenstelsel.

Tijdens de behandeling van de Wet Toekomst Pensioenen is door de Tweede Kamer een motie Palland c.s. (Kamerstuk 36 067, nr. 149) aangenomen omtrent de governance onder het nieuwe pensioenstelsel. De Seniorencolatie, en ook de Tweede Kamer, heeft diverse keren aandacht gevraagd voor uitvoering van deze motie. De vorige minister heeft toegezegd in de loop van 2026 met een onderzoek en vervolgens een voorstel te komen, waarbij met name ook naar de positie van gepensioneerden (en slapers) wordt gekeken.

Verzoek aan u is om de minister te vragen de Seniorencolatie tijdig en actief bij bedoeld onderzoek te betrekken.

Bij de agenda van uw debat is onder meer de van 2 juli 2025 daterende voortgangsrapportage monitoring Wet Toekomst Pensioenen gevoegd. Daarin benadrukt de minister nogmaals het belang van het betrekken van deelnemers bij de transitie. Hij meldt daarbij dat steeds meer pensioenfondsen actief met verenigingen van gepensioneerden die in de arbeidsrechtelijke fase het in de wet opgenomen hoorrecht hebben uitgeoefend in gesprek blijven. Op aandringen van de Seniorencolatie en vervolgens de Tweede Kamer heeft hij daartoe eerder een oproep gedaan, die hij in onderhavige voortgangsrapportage herhaalt.

Wij zijn uiteraard blij met deze oproep, maar verzoeken u de minister te vragen om te monitoren in hoeverre daaraan door pensioenfondsen gehoor wordt gegeven. Tevens dringen wij er bij u op aan om de minister te verzoeken eenzelfde oproep te doen aan sociale partners daar waar op hun tafel pensioengerelateerde onderwerpen worden besproken. Dat vergroot (ook) het draagvlak onder hun besluiten bij gepensioneerden.

Bedrag ineens.

Inmiddels is het wetsvoorstel dat het opnemen van een bedrag ineens bij pensionering mogelijk zou moeten maken meerdere keren uitgesteld. Momenteel ligt een en ander in de Eerste Kamer voor, maar omdat aan de agenda van het debat ook stukken hierover zijn toegevoegd een korte opmerking van onze kant.

De Seniorencolatie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties en zet zich in voor alle senioren in Nederland

ANBO-PCOB • Koepel Gepensioneerden • SOMNL • KBO Noord-Holland • KBO Gelderland • KBO Zuid-Holland • NOOM

Wij vinden de gedachte achter bedoeld voorstel (meer keuzemogelijkheid c.q. maatwerk) positief, maar pleiten ervoor pas tot invoering over te gaan als eerder door de Tweede Kamer geconstateerde knelpunten (als bijvoorbeeld het beperkt zicht dat pensioenfondsen in het kader van de van hen verlangde keuzebegeleiding hebben op de gevolgen van een keuze voor hun deelnemers als ook de effecten van een eenmaal gemaakte keuze op bijvoorbeeld toeslagen) zijn opgelost, doch niet eerder dan nadat de transitie is afgerond. Meer dan eens blijkt dat pensioenfondsen daar hun handen meer dan vol aan hebben.

Communicatie.

Een van de doelstellingen van dat stelsel was dat het eenvoudiger zou worden. Eenvoudiger om uit te voeren, eenvoudiger om uit te leggen en eenvoudiger om te begrijpen. Of dat het geval is, wordt links en rechts betwist.

Hoewel de omvang van de communicatie richting deelnemers en gepensioneerden (zeker rondom de transitie) omvangrijk is, wordt bijvoorbeeld gepensioneerden in het nieuwe stelsel minder inzicht in hun pensioenvooruitzichten geboden dan in het oude stelsel. Zo ontvangen zij bijvoorbeeld een 'GUPO' (Gepensioneerden Uniform PensioenOverzicht) met daarin niet echt een prognose van hun pensioenuitkering.

Wij verzoeken u de minister te vragen met de pensioensector in gesprek te gaan over het, bijvoorbeeld via het GUPO, meer inzicht bieden aan gepensioneerden over de prognose van hun pensioenuitkering. Wij pleiten daarbij voor een prognose van hun pensioenuitkering gedurende de komende tien jaar in respectievelijk een neutraal, positief en negatief scenario.

AOW.

De AOW is de eerste pijler, de basis, onder het Nederlandse pensioenstelsel. Voor een niet onaanzienlijk deel van senioren is het hun enige of voornaamste bron van inkomsten. De kosten van de AOW als percentage van ons bruto binnenlands product zijn, ondanks de zogenaamde 'dubbele vergrijzing', al over een langere periode niet dan wel nauwelijks toegenomen: van 4,2% in 2000 naar 4,6% in 2024. Volgens ramingen stijgt dit percentage in 2040, op de top van de vergrijzing, naar ongeveer 5,6% om daarna weer af te vlakken. Door een welvarend land als Nederland is dat op te vangen. Inmiddels wordt de AOW voor ongeveer de helft gefinancierd vanuit de algemene middelen (belastingen). Dat betekent dat gepensioneerden een deel van hun eigen AOW financieren. Toch klinken regelmatig geluiden omtrent de betaalbaarheid van de AOW. Vaak is dat een voorbode voor eventuele versoberingen.

De AOW is betaalbaar, cruciaal voor ouderen en overigens al meerdere keren versoberd (bijvoorbeeld door het ophogen van de AOW-leeftijd). Nog meer snijden in de AOW ondermijnt het vertrouwen, zeker als het nieuwe pensioenstelsel minder koopkrachtig is dan toegezegd. Onder het oude stelsel was het juist de AOW en de daarbij horende koppeling die een nog grotere daling van de koopkracht van senioren voorkwam.

Verzoek aan u is om de minister te verzoeken de AOW ongemoeid te laten en als Kamer, ook in verband met de vorming van een nieuwe kabinet, een krachtig signaal daarover af te geven.

De Seniorencolitie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties en zet zich in voor alle senioren in Nederland

Tenslotte: de afgelopen weken heeft de Seniorencolatie met een aantal van u gesproken. Graag maken we met u allen nader kennis. Daartoe zullen wij u, voorzover dat nog niet is gebeurd, op korte termijn benaderen.

Hopende op een positieve reactie van uw kant daarop en u een vruchtbaar debat op 29 januari toewensend,

Met vriendelijke groet,

Namens de Seniorencolatie,

mr. John Kerstens
Voorzitter Koepel Gepensioneerden
(voorzitter@koepelgepensioneerden.nl)

Eric Brendel
Senior Beleidsadviseur Pensioen & Inkomen ANBO-PCOB

**De Seniorencolatie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties
en zet zich in voor alle senioren in Nederland**

ANBO-PCOB • Koepel Gepensioneerden • SOMNL • KBO Noord-Holland • KBO Gelderland • KBO Zuid-Holland • NOOM